

PRIORITY KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

PRIORITY VYPLÝVAJÚCE PRE PHSR OBCE Z DOMÁCICH A EURÓPSKÝCH NADRADENÝCH A INÝCH DOKUMENTOV

Obec Dunajská Lužná je síce na ostrove (Žitný ostrov – najväčší riečny ostrov v Európe), ale našťastie nie sama. Patrí do regiónu BSK, do mikroregiónu Pridunajsko a má svojich susedov. Preto je logické, že do svojho Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja okrem riešenia svojich najdôležitejších problémov zapracuje aj tie úlohy a priority, ktoré pre ňu vyplývajú z dokumentov regionálnych, celoštátnych, európskych a iných. Aj to je logické, že na riešenie problémov, spoločných so susednými obcami bude hľadať riešenie v spolupráci so svojimi susedmi a nie sama.

V kapitole sú uvedené najdôležitejšie dokumenty aj s vybranými prioritami, na ktoré by bolo potrebné myslieť pri formulovaní vlastnej stratégie rozvoja obce. Pripravuje sa program strednodobý, do roku 2013 a možno aj ďalej, preto je potrebné uvažovať aj s takými problémami, ktoré obec dnes ešte netlačia.

I. Stratégia rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja - 2003

Strategický zámer chce dosiahnuť splnením nasledovných strategických cieľov :

1.Hospodársky rozvoj

Opatrenia : -tvorba podnikateľských parkov a inkubátorov

- podpora investícií na území obce na vytvorenie moderných výrobných a služebných
- podpora zavádzania systémov riadenia kvality a environmentálneho manažérstva
- podpora živnostenského podnikania a služieb
- podpora rozvoja služieb a obchodov
- podpora vytvárania poradenských a informačných služieb

2. Rozvoj dopravy a technickej infraštruktúry

Opatrenia : -poskytovať občanom verejnú osobnú dopravu

-vytvoriť systém statickej dopravy – zaparkuj a cestuj verejnou dopravou

-podporovať realizáciu cyklistických trás a cyklistickej dopravy

3. Trvalo udržateľný rozvoj vidieka a poľnohospodárstva

Opatrenia : -tvorba pracovných príležitostí na miestnej úrovni

-aktívna podpora obnovy kultúrnych pamiatok a snaha zachovať tradície

-reštrukturalizácia rastlinnej výroby v súlade s potrebami rozvoja tradičného potravinárskeho priemyslu

-podpora a rozvoj špecifických oblastí rastlinnej výroby a nadväzujúceho potravinárskeho priemyslu a využívanie miestnych špecifických podmienok, príležitostí a tradícií

-podpora rozširovania pestovania biologických potravín

-tvorba pracovných príležitostí a podmienok pre alternatívne príjmy poľnohospodárov

4. Rozvoj cestovného ruchu a rekreácie

Opatrenia: -podpora opráv, rekonštrukcie a údržby pamiatkových objektov

-značenie a propagácia poznávacích trás v historických jadrách miest a v prírodnom prostredí

-podpora rozvoja kultúrnych aktivít a aktivít voľného času

-vnášanie nových funkcií do pamiatkovo chránených objektov

-rozšírenie a skvalitnenie infraštruktúry ubytovacích a stravovacích zariadení

-vybudovanie športovo-rekreačných areálov pri vodných tokoch a vodných plochách

-využitie CHKO na rozvoj ekoturistiky

-rozvoj agroturistických fariem

-zvýšenie kvality poskytovaných služieb a čistoty prostredia

-zvýšenie bezpečnosti návštevníkov

-realizácia priestorovej orientácie a informácie

- podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu
- odstraňovanie jazykovej bariéry a budovanie pozitívneho imidžu a príťažlivosti regiónu

5. Ochrana životného prostredia

- Opatrenia :
- postupné odstraňovania zdrojov znečistenia životného prostredia zavádzaním nových technológií do výroby a riešením dopravy
  - znižovanie emisií zo stacionárnych zdrojov a z dopravy
  - postupne zlepšovať kvalitu vôd technickými opatreniami a dôsledne uplatňovať legislatívne opatrenia na ich ochranu
  - podpora ozdravenia lesov a rozširovania zelene legislatívnymi a daňovými podmienkami pre investorov
  - podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie pre podnikanie samospráv a podnikateľských subjektov v BSK
  - podporovať separovaný zber hodnotiteľných odpadov
  - budovať zariadenia na spracovanie hodnotiteľných odpadov a na zneškodňovanie nebezpečných odpadov
  - podporovať programy na obmedzenie vzniku odpadov
  - uplatňovať zásady trvalo udržateľného rozvoja
  - presadzovať sankčné opatrenia proti znečisťovateľom životného prostredia
  - zvýšiť environmentálnu osvetu všetkými dostupnými prostriedkami

6. Rozvoj ľudských zdrojov a sociálny rozvoj

- Opatrenia :
- podpora alternatívneho vzdelávania a cezhraničnej spolupráce škôl na odbornej a praktickej úrovni
  - rozvoj domovov dôchodcov a domovov sociálnych služieb
  - budovanie sociálnych bytov
  - podpora alternatívneho a sociálneho bývania
  - rozvoj humanizácie obytného prostredia
  - podpora výstavby a dostavby kultúrnych zariadení, športovísk a rekreačných areálov

-sprístupnenie školských športovísk verejnosti

II. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja – 2007

Program má päť špecifických strategických cieľov s nasledovným výberom aktivít pre PHSR obce :

1. Doprava

Aktivity: 1.2.1.6. Výstavba obchvatov obcí Pezinok, Vinosady, Modra, Rovinka
a Dunajská Lužná

1.2.1.4. Rozvoj cyklotrás

2. Životné prostredie

Aktivity : 2.1.1.1. Znižovanie emisií zo stacionárnych zdrojov a dopravy

2.1.1.2. Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie a ekologicky nezávadných energií

2.1.1.3. Uplatňovanie sankčných prostriedkov voči znečisťovateľom

2.1.2.5. Podpora kompostovania biologických odpadov

2.1.3.2. Intenzívne ochraňovanie chránených území a prírodných zdrojov, včítane NATURA 2000

2.1.3.3. Infraštruktúra ochrany krajiny a prírody

2.1.3.5. Podpora ochrany vody a pôdy

3. Znalostná ekonomika, veda, výskum

Aktivity : 3.1.2.2. Podpora zavádzania informatizácie do verejného i spoločenského života

3.1.2.3. Budovanie elektronizácie verejnej správy

3.1.2.4. Podporovanie zavádzania internetizácie v domácnostiach

3.2.1.1. Podpora vzdelávania v oblasti informatizácie

4. Sociálne veci

Aktivity : 4.1.1.1. Organizácia vzdelávacích aktivít v oblasti samozamestnávania

4.1.1.4. Podpora tvorby a udržania pracovných miest

4.1.1.5. Podpora samozamestnávania

4.1.1.6. Podpora flexibilných foriem práce, včítane teleworkingu

- 4.1.2.1. Vytváranie materiálnych podmienok pre kvalifikované pracovné sily v domácich podmienkach
- 4.2.1.1. Budovanie sociálnych zariadení
- 4.2.1.3. Budovanie sociálnych bytov a ubytovní pre bezdomovcov
- 4.2.1.5. Podpora rozvoja materských škôl a rodinných centier
- 4.2.2.2. Podpora rozvoja sociálnych služieb a nových typov sociálnych služieb
- 4.2.3.1. Budovanie kamerových systémov na verejných priestranstvách

5. Služby a cestovný ruch

- Aktivity :
- 5.1.1.1. Využívanie geopolitického polohového potenciálu, umožňujúceho priame kontakty s vyspelými regiónmi
  - 5.1.1.2. Podpora spoločných propagačných a marketingových aktivít
  - 5.1.2.1. Skvalitnenie ubytovacích a stravovacích služieb na základe modernizácie a rozšírenia ponuky
  - 5.1.2.4. Rozvoj agroturistiky v oblasti Záhorie a Podunajsko
  - 5.1.2.7 Podpora zakladania regionálnych združení v oblasti CR

6. Poľnohospodárstvo a lesníctvo

- Aktivity :
- 6.1.1.2. Reštrukturalizácia rastlinnej výroby v súlade s potrebami potravinárskeho priemyslu
  - 6.1.1.3. Podpora rozširovania produkcie biologických potravín
  - 6.1.2.2. Podpora aktivít na ochranu chránených území, ako sú prírodné rezervácie, chránené vtáče územia, chránené areály

7. Priemysel

8. Stavebníctvo – bytová výstavba

- Aktivity : 8.1.2.2. Rozvoj humanizácie obytného priestoru

9. Technická infraštruktúra

- Aktivity : 9.1.1.1. Úverová podpora pri realizácii a využívaní obnoviteľných zdrojov energií

Daňová bonifikácia investorov pri využívaní obnoviteľných zdrojov

10. Rozvoj podnikania

11. Regionálny rozvoj

- Aktivity :
- 11.1.1.1. Zlepšenie a úprava verejných priestranstiev a kvality životného prostredia obcí
  - 11.1.1.8. Rozvoj cestovného ruchu v obciach a v mikroregióne
  - 11.1.2.1. Obnova kultúrnych pamiatok
  - 11.1.2.2. Obnova historických pamiatok
  - 11.1.2.3. Rekonštrukcia centrálnych zón v obciach
  - 11.1.3.1. Renovácia kultúrnych zariadení a pamiatok
  - 11.1.3.2. Podpora aktivít pre zachovanie miestnych tradícií
  - 11.1.3.3. Zlepšenie práce s mládežou a ich zapájania do verejného života
  - 15.1.2.4. Zlepšenie propagácie obcí
  - 15.1.2.5. Budovanie informačných a orientačných systémov v obciach a mikroregiónoch

1. Školstvo a vzdelávanie

- Aktivity :
- 12.1.1.1. Zateplovanie školských objektov, obnova fasád a striech
  - 12.1.2.1. Nákup novej techniky pre výukové procesy
  - 12.2.2.9. Zvýšenie kvality celoživotného vzdelávania
  - 12.2.2.11. Podpora učiacich sa regiónov

2. Zdravotníctvo

- Aktivity :
- 13.1.1.1. Obnova a zateplovanie zdravotníckych objektov
  - 13.1.2.1. Nákup nových prístrojov a diagnostických zariadení

3. Kultúra a šport

- Aktivity :
- 14.1.1.1. Podpora výstavby a rekonštrukcie kultúrnych zariadení a historického dedičstva
  - 14.1.2.1. Podpora výstavby a rekonštrukcie športových zariadení

4. Medzinárodná spolupráca

- Aktivity :
- 15.1.1. Orientácia na partnerstvá v oblasti cezhraničnej spolupráce so susedskými krajinami

III. Programové priority v oblastiach pôsobnosti kompetencií BSK - 2007

- Vypracovanie Energetickej koncepcie BSK ako základného dokumentu pre racionálne využívanie energetických zdrojov na území kraja so zameraním na alternatívne a obnoviteľné zdroje energií.
- BSK ako jeden zo štyroch prihraničných partnerov CENTROPE je členom väčšiny pracovných skupín a plánuje byť v programovacom období 2007-13 nositeľom a leadrom projektov podporených z programu Interreg pre oblasť automobilových clustrov a cestovného ruchu realizovaných pod značkou CENTROPE.
- Budeme presadzovať prepojenie informačných systémov verejnej správy a informácií o území BSK tak, aby návštevník ktorejkoľvek časti regiónu mal umožnený prístup k informáciám zo všetkých ostatných kontaktných bodov nie len na území kraja, ale aj mimo neho
- Systémovo budeme podporovať vznik a rozvoj takých produktov cestovného ruchu na území Bratislavského kraja, ktoré pozitívne vplyvajú na ochranu životného prostredia, najmä cykloturistiku a vidiecky turizmus
- Z dôvodov prehustenia automobilovej dopravy v celom regióne je potrebné dostať do popredia hromadnú dopravu a tým odbremeniť preťaženú cestnú sieť. Jednou z podmienok pre úspešné dosiahnutie tohto cieľa je správna voľba stratégie v najbližších rokoch. Preto
v tomto období budeme :
  - podporovať a spolupracovať s BID, s.r.o., a všetkými zainteresovanými subjektmi na vytvorení systému integrovanej dopravy dlhodobou vytvárajúcom priaznivé podmienky pre objednávateľov výkonov, ale v prvom rade vytvárajúcom priaznivé podmienky pre jej používateľov - obyvateľov regiónu
  - zabezpečovať vypracovanie Plánu dopravnej obslužnosti územia, ktorý je prvoradou podmienkou fungovania systému integrovanej dopravy
- budeme sa podieľať na zabezpečení projektovej a územnej prípravy pre vybudovanie obchvatov najviac dopravne zaťažených sídiel regiónu
- podporíme budovanie kruhových objazdov najfrekventovanejších a najnebezpečnejších križovatiek ciest I.tr.
- budeme zachovávať a zveľaďovať jedinečné kultúrne bohatstvo kraja v záujme trvalo udržateľného rozvoja BSK a zabezpečenia rozmanitosti kultúr regiónov v spoločenstve EU
- Podporíme zachovanie kultúrnych hodnôt vidieka
- Rozšírime právomoci koordinátora prevencie drogových závislostí a sociálnopatologických javov v školách a školských zariadeniach
- Zabezpečíme spoluprácu verejnej správy, štátnej správy a subjektov, ktoré vo svojej činnosti vyvíjajú aktivity k prevencii protispoločenskej činnosti mládeže

-Podporíme mobilitu mládeže a rozvoj medzinárodných kontaktov mladých ľudí v zariadeniach formálneho a neformálneho vzdelávania.

-Podporíme činnosť občianskych združení detí a mládeže v regióne pre všetky vekové, vzdelanostné i národnostné menšinové skupiny občanov

-Podporíme organizovanie a vytváranie pravidelných mimovyučovacích pohybových aktivít pre žiakov na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK formou príspevkov na mzdový fond pre učiteľov TV a iných aktivistov, podieľajúcich sa na uvedených aktivitách pravidelne, počas celého roka

-Podporíme projekt „Otvorená škola – oblasť športu“ – sprístupnenie športových areálov škôl deťom, mládeži a dospelým

-Návrh zriadenia Centra komunitnej rehabilitácie pre občanov s kombinovanými postihnutiami.

V regióne neexistujúce zariadenie tohto typu, preto predkladáme projektový zámer na zriadenie chýbajúcej služby. Zriadiť Centrum komunitnej rehabilitácie pre najťažšie zdravotné postihnutia, kombinované typy postihnutí, na základe výstupov výskumu a spracovanej analýzy s potvrdeným nedostatkom tohto typu služby v regióne

-Humanizácia zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK

-Vytvoriť podmienky pre zlepšenie zdravotnej starostlivosti o seniorov a to tak ambulantnej ako aj ústavnej, rehabilitačnej a ošetrovateľskej starostlivosti

-Pravidelne prehodnocovať minimálnu sieť ambulantlych zdravotníckych zariadení s cieľom zabezpečiť kvalitnú dostatočnú a dostupnú zdravotnú starostlivosť s ohľadom na demografické zloženie, geografické podmienky a štruktúru chorobnosti samosprávneho kraja. Na základe výsledkov v spolupráci so zdravotnými poisťovňami, Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou iniciovať zmeny minimálnej siete v samosprávnom kraji

IV. STRATÉGIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA - NÁVRH - JÚL 2008

V analytickej časti tohto dokumentu sa hodnotí aj potenciál cestovného ruchu jednotlivých miest a obcí BSK.

Dunajská Lužná, Rovinka a Miloslavov má iba **základný potenciál** a Kalinkovo je **bez potenciálu CR**.

Potenciál CR sa vypočítava podľa jednotlivých čiastkových potenciálov, konkrétne podľa:

- reliéfu
- vodstva
- rastlínstva a živočíšstva
- podnebia
- kultúrnych, historických a technických pamiatok a atrakcií

Dunajská Lužná dostala

- za reliéf	0 bodov
- za vodstvo	5 bodov
- za rastliny a živočichy	1 bod

- za pamiatky 0 bodov
- za atrakcie 0 bodov

Spolu **6 bodov**, čo sa rovná základnému potenciálu

Najnižší počet bodov na zozname miest a obcí BSK je **1 bod** a má ich **6 obcí** zo **72**.

Najvyšší počet bodov je **30** a má ich iba Bratislava.

2 body má 9 obcí, medzi nimi Miloslavov a Kalinkovo zo susedov

3 body má 11 obcí aj s Hamuliakovom

4 body majú 4 obce

5 bodov má 5 obcí

6 bodov majú 4 obce aj s Dunajskou Lužnou a Rovinkou.

Je jasné, že s reliéfom sa ťažko urobí niečo, ale hodnotenie vodstva môže výrazne ovplyvniť sprietočnenie mŕtvych ramien Dunaja. Ovplyvní to určite aj rastliny a živočichy a spolu s plánovaným zalesnením môže výrazne ovplyvniť čiastkový potenciál za rastliny a živočichy a celkový potenciál samozrejme tiež.

Z atraktivít obce v analyzovanom dokumente sa viackrát spomína prírodná galéria rezbárskeho umenia, ale zabudli za ňu dať bod. Opakujúce sa medzinárodné sympóziu umeleckých kováčov zabudli spomenúť a známe pútnické miesto tiež.

Nula bodov za pamiatky a atrakcie je nesprávne a nespravodlivé, ale samozrejmé. Keď sa sídliská a mohyly z dôb starodávnych nedostali na vlastný zoznam pamätihodností obce a v ich okolí je povolená výstavba, do hodnotenia obce ich nezahrnuli ani na úrade BSK.

Takých hodnôt, aké by mohli byť vystavené v možnom archeologickom parku v Dunajskej Lužnej, takých je málo na súčasnom zozname pamiatok v práve pripomienkovanom návrhu Stratégie rozvoja CR v BSK.

Splnenie strategickej vízie chce BSK zabezpečiť nasledovnými hlavnými aktivitami :

1.vytvorenie potrebnej regionálnej organizačnej štruktúry pre riadenie CR v BSK

2. prenos zahraničného know- how a príprava vlastných ľudí

3. rozvoj vlastných produktov cestovného ruchu v BSK :

- vybudovanie atraktivít, ako sú zážitkové a tematické parky, miesta pre aktívny relax, unikátne stavby a pod.
- vytypovanie vhodných podujatí, cieľové skupiny a vyhľadanie existujúcich aktivít k novému využitiu
- zabezpečenie komplexných doplnkových služieb a odstránenie bariér

4. marketing produktov cestovného ruchu v BSK

- definovať individuálne strategické vízie pre jednotlivé časti regiónu, ktoré budú synergicky pôsobiť s cieľom komplexného rozvoja cestovného ruchu v BSK
- pre okresy Pezinok a Senec :
  - napojiť sa na Bratislavu, stať sa miestom trávenia víkendov pre jej obyvateľov

- orientovať sa na jednodňový cezhraničný pobyt cudzincov
- ponúknuť lacnejšie prenocovanie pre návštevníkov Bratislavy a Viedne
- rozvinúť aktivity, spojené s prírodou: cykloturizmus, ekoturizmus
- podporiť aktivity regionálneho významu
- príroda a relax
- vidiecke regióny zapojiť do funkčno–priestorového systému prímestskej rekreácie

Vízia produktových línií Seneckého okresu :

1. časová línia – súčasná ponuka :

- rekreácia v prírode
- vodné športy
- gastroturizmus
- prezentácia ľudových remesiel a kultúrnych tradícií

2. časová línia – horizont 3 rokov :

- kultúrne pamiatky
- dobrodružstvo – adrenalin
- trendové športy
- konferencie a podnikové podujatia

3. časová línia – horizont 5 rokov :

- cykloturizmus

Ekonomický prínos cestovného ruchu :

1. primárny – to, čo návštevníci a turisti minuli v regióne
2. sekundárny – zárobok a dane fyzických a právnických osôb, činných v CR
  - miestne dane podnikateľov v CR

Využitie dvoch Európskych projektov aj pre prímestské regióny BSK :

Projekt CENTROPE 2015 – smerný vzor pre rozvoj regiónu **Európa - stred** , na príprave ktorého sa podieľajú všetci partneri regiónu, vrátane Bratislavy a okolia.

Projekt sa delí do štyroch ťažiskových tematických oblastí :

1. Hospodárstvo, inovácie, výskum a vývoj
2. Doprava, infraštruktúra, životné prostredie a plánovanie
3. Trh práce, zamestnanosť a kvalifikácia
4. Kultúra, kreativita, voľný čas, šport a cestovný ruch

Projekt TWIN CITY. Základom je spolupráca dvoch miest v jednom priestore, Bratislavy a Viedne s odôvodnením, že aglomeračná os Viedeň – Bratislava je jadrom celého prihraničného regiónu. Viac, ako 6 miliónov ľudí žije v stredoeurópskom regióne a z toho takmer jedna tretina v Twin City Viedeň – Bratislava. Cieľom projektu je vytvoriť podmienky pre Twin City, ako koordinované dynamické centrum stredoeurópskeho regiónu.

Základným predpokladom je dopravné prepojenie týchto dvoch miest cestou, železnicou a loďou.

V. NÁRODNÝ STRATEGICKÝ REFERENČNÝ RÁMEC (NSRR) SR pre programovacie obdobie 2007 - 2013

- NSRR má dva základne piliere :**
- **zlepšovanie dostupnosti a vybavenosti územia infraštruktúrou** - nevyhnutný predpoklad budovania vedomostnej spoločnosti
  - **orientácia na tzv. lisabonské aktivity** – budovanie vedomostnej spoločnosti a s tým súvisiacich ľudských zdrojov

Pozostáva z 11 operačných programov. BSK môže čerpať finančné prostriedky zo 6 programov (OP Životné prostredie, OP Doprava, OP Výskum a vývoj, OP Vzdelávanie, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia, OP Bratislavský kraj)

1. Operačný program Bratislavský kraj

Kopíruje kľúčové opatrenia OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast.

Globálnym cieľom OP Bratislavský kraj je posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu, rozvoj vedomostnej ekonomiky a budovanie regiónu, atraktívneho pre život.

- Prioritné osi :
1. Infraštruktúra	- regenerácia sídiel - regionálna a mestská hromadná doprava
2. Vedomostná ekonomika	- inovácie a technologické transfery - informatizácia spoločnosti (elektronizácia samospráv a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni , podpora dostupnosti širokopásmového internetu, zavádzanie a účinné využívanie IKT (informačných a komunikačných technológií) v MSP)

2. OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia

Prioritné osi a vybrané aktivity :

1. Podpora rastu zamestnanosti :	- modernizácia verejných služieb zamestnanosti - podpora tvorby nových pracovných miest
2. Podpora sociálnej inklúzie	- podpora zvyšovania dostupnosti a kvality služieb starostlivosti o ohrozené a marginalizované skupiny populácie - podpora komunitnej práce a zlepšení v miestnych spoločenstvách - programy vzdelávania pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie - programy druhej šance, umožňujúce ukončenie základnej alebo strednej školy - podpora udržania osôb s rodinnými povinnosťami na trhu práce
3. Podpora zamestnanosti, sociálnej inklúzie a budovania kapacít v BSK	- podpora rozvoja ľudských zdrojov a zlepšenie kvality služieb, poskytovaných verejnou správou a neziskovými organizáciami - zavedenie systémov riadenia kvality - opatrenia, ako u priority 2

4. Budovanie kapacít a zlepšenie kvality verejnej správy
- podpora rozvoja ľudských zdrojov a zlepšenie kvality služieb, poskytovaných verejnou správou a neziskovými organizáciami
  - zavedenie systému riadenia kvality

3. OP Životné prostredie

Prioritné osi a vybrané aktivity :

1. Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd
  - zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových a podzemných vôd v zmysle požiadaviek EU
2. Ochrana pred povodňami
  - preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami
3. Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy
  - znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší
  - zníženie emisií z verejnej dopravy
  - monitorovanie emisií a kvality ovzdušia podľa požiadaviek EU
  - znižovanie emisií skleníkových plynov aj v oblasti výroby tepla, vrátane využívania obnoviteľných zdrojov
4. Odpadové hospodárstvo
  - zlepšiť separovanie a zhodnocovanie odpadov vrátane ich mechanicko-biologickej a termickej úpravy
  - dobudovanie informačného systému environmentálnych záťaží
5. Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny
  - vypracovanie dokumentov starostlivosti o chránené územia
  - monitoring druhov a biotopov
  - posilnenie infraštruktúry ochrany prírody a krajiny
  - zlepšiť informovanosť verejnosti vydávaním publikácií a seminármi

VI. PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA SR 2007 – 2013

Osi a vybrané priority :

1. Zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
2. Zlepšenie životného prostredia a krajiny :
  - zachovanie biodiverzity na vidieku a poľnohospodárskych a lesohospodárskych systémov s vysokou prírodnou hodnotou
  - zachovanie a zlepšenie kvality podzemných a povrchových vôd
  - zachovanie a zlepšenie kvality poľnohospodárskej a lesnej pôdy
  - zmiernenie dôsledkov klimatických zmien
3. Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva
  - vytváranie pracovných príležitostí na vidieku
  - diverzifikácia nepoľnohospodárskych činností

- podpora činností v oblasti cestovného ruchu
- obnova a rozvoj obcí, občianskej vybavenosti a služieb
- podpora vzdelávacích aktivít
- vytváranie miestnych partnerstiev

4. LEADER
- zlepšovanie správy (manažmentu) a riadenia a mobilizácia rozvojového potenciálu vo vidieckych oblastiach
  - vykonávanie stratégií miestneho rozvoja
  - vykonávanie projektov spolupráce
  - chod miestnej akčnej skupiny, získavanie zručností a oživovanie územia

VII. ZELENÁ KNIHA EU - ZA NOVÚ KULTÚRU MESTSKEJ MOBILITY – 2007

Nová koncepcia mestskej mobility zahŕňa optimalizáciu využívania všetkých dopravných prostriedkov a zorganizovať kombinovanú dopravu medzi rôznymi spôsobmi hromadnej dopravy (vlak, električka, metro, autobus, taxi) a medzi rôznymi spôsobmi individuálnej dopravy (automobil, motocykel, bicykel, chôdza). Znamená to takisto dosiahnuť spoločné ciele v oblasti hospodárskeho prospechu prostredníctvom riadenia dopytu po doprave s cieľom zaručiť mobilitu, kvalitu života a ochranu životného prostredia.

Mestá čelia piatim výzvam, ktorých sa treba chopiť v rámci integrovaného prístupu:

1. Za plynulú premávku v mestách

- podpora chôdze a bicyklovania...
- optimalizácia používania súkromných vozidiel
- a nákladnej dopravy...

2. Za zelenšie mestá

3. Za inteligentnejšiu mestskú dopravu

- inteligentné systémy na vyberanie mýta...
- lepšia informovanosť v záujme lepšej mobility

4. Za dostupnú mestskú dopravu

- hromadná doprava zodpovedajúca potrebám občanov...
- novátorské riešenia
- vyvážená koordinácia využitia pozemkov a integrovaný prístup k mestskej mobilite

5. Za bezpečnú a istú mestskú dopravu

Približne dve tretiny nehôd a tretina úmrtí na cestách sa odohráva v mestských zónach, kde sú najviac postihnutí najzraniteľnejší užívatelia ciest. Riziko utrieť smrteľné zranenie v cestnej nehode je pre cyklistov a chodcov **šest'násobné** vyššie ako pre automobilistov.

- bezpečnejšie a istejšie infraštruktúry
- bezpečnejšie vozidlá...

Využitie finančných možností z fondov EU na riešenie problému :

- časť FP7 (7.Rámcový program) o doprave obsahuje oblasť činnosti o zabezpečení trvalo udržateľnej mestskej mobility

- CIVITAS je program Komisie pre predvádzanie a výskum v oblasti ekologickej mestskej dopravy
- v rámci RP7 sa začala iniciatíva CIVITAS-Plus.

VIII. ZÁVAZKY Z AALBORGU + NÁRODNÁ STRATÉGIA TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA SR

Stratégia trvalo udržateľného rozvoja EU i SR, ako komplexný dokument rozvoja spoločnosti má v porovnaní s Národným strategickým referenčným rámcom (NSRR) , ale aj s lisabonskou stratégiou širší záber, pretože je celosvetovou stratégiou (OSN), pričom zahrňuje aj pohľad na širšie spoločenské ciele, ktoré sa bezprostredne neviažu k investičným aktivitám. Preto obsahuje aj dlhodobé ciele, ktoré presahujú rámec problémov obsiahnutých v NSRR.

Použitie merateľných ukazovateľov (Spoločné európske indikátory udržateľného rozvoja miest) posunulo trvalo udržateľný rozvoj do významných akčných a dlhodobých dokumentov EU. Európske krajiny presadili jednotnú a ucelenú predstavu spoločenstva o trvalo udržateľnom rozvoji.

- aplikácia záväzkov z Aalborgu na úrovni obce
- program trvalej udržateľnosti obce
- hodnotenie trvalej udržateľnosti obce podľa spoločných európskych indikátorov

IX. AGENDA 21 A MIESTNA AGENDA – MA 21

Agenda 21 – stratégia pre trvalo udržateľný rozvoj, bola prijatá na konferencii o životnom prostredí v Rio de Janeiro v roku 1992. Stala sa strategickým plánom rozvoja spoločnosti na prahu tretieho tisícročia. Dokument určil hlavné smery obmedzenia negatívnych prejavov našej civilizácie v rôznych oblastiach.

Praktickou aplikáciou princípov Agendy 21 v miestnej (obecnej a komunitnej) a v regionálnej praxi je Miestna agenda 21.

Je tvorená za účasti občanov a v spolupráci s občanmi a miestnymi organizáciami. Jej cieľom je dlhodobé zvyšovanie kvality života vo všetkých smeroch. Zavádza tak princípy trvale udržateľného rozvoja do praxe pri zohľadňovaní miestnych problémov. Hlavnú rolu v programe miestne Agendy 21 hrá miestna samospráva a štátna správa.

- aktualizácia doteraz vykonaných opatrení a plne aplikácia princípov MA 21 v živote obce

X. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEGATÍVNYCH VPLYVOV KLIMATICKÝCH ZMIEN NA KVALITU ŽIVOTA A STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V MESTÁCH

Územím s vysokým stupňom citlivosti na dôsledky klimatických zmien z hľadiska hydrologického cyklu a vodných zdrojov je južné Slovensko.

Navyše región, v ktorom sa nachádza aj Dunajská Lužná, je jedným z 12 tzv. zaťažených území SR s narušeným životným prostredím. Sú uvedené v prílohe Vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 112/1993, lebo sa v nich vyskytuje také znečistenie ovzdušia, ktoré môže vyvolať vo zvýšenej miere škodlivé účinky na zdravie obyvateľstva a na životné prostredie.

Životné prostredie v mestách sa už v súčasnosti značne odlišuje od okolitej krajiny vo viacerých charakteristikách (teplota, vlhkosť, kvalita ovzdušia a iné). Logicky sa predpokladá, že v dôsledku klimatických zmien, sa tieto negatívne trendy ešte viac vyhrotia.

Preto je potrebné identifikovať a implementovať opatrenia, zamerané na včasné prispôsobenie sa na dôsledky zmeny klímy, na zmiernenie jej následkov na život obce a jej obyvateľov :

- pri plánovaní obce a nových stavieb (zvyšovanie podielu zelene, používanie takých stavebných materiálov, ktoré umožňujú znížiť teplotu v obci, navrhovanie stavieb, zabezpečujúcich teplotnú pohodu nielen v zime, ale aj v lete)
- v existujúcej štruktúre obce .

Najvýznamnejšie faktory ovplyvňujúce klímu miest a obcí sú :

- veľkosť a štruktúra a nadväzujúca tepelná zotrvačnosť jednotlivých častí obce,
  - tepelné a hydrologické vlastnosti povrchov
- nakoľko výrazným potenciálom na spríjemnenie klímy je voda, je potrebné vytvárať čím viac vodných plôch a zabezpečiť zachytávanie dažďovej vody.

Je to ďalší, vážny argument na sprietočnenie vyschnutých ramien Dunaja. Okrem doteraz očakávaných veľmi pozitívnych biologických dopadov a veľkých prínosov pre rekreáciu a šport je tu aj argument **klimatický**.

Je potrebné ochladzovať krajinu – jednu z najteplejších a najslnečnejších na Slovensku. Najrukolapnejším spôsobom je jej **zavodňovanie**, ak sú na to také podmienky, ako v Dunajskej Lužnej.

(REC Slovensko : Klimatické zmeny a mestá, Konferencia „ Voda pre globálne ochladzovanie, 2003)

XI. PROGRAMY HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA SUSEDNYCH OBCÍ

Zo susedných obcí má schválený PHSR zatiaľ iba obec Miloslavov. Obec Rovinka a Hamuliakovo na ňom pracuje, tak ako aj Dunajská Lužná .

Je potrebné nájsť spoločné body záujmov a riešiť ich spoločne. Buď každý vo vlastnom PHSR alebo v spoločnom PHSR mikroregiónu.

Platí to hlavne v oblasti znečistenia ovzdušia, v otázkach technickej infraštruktúry a zlepšenia potenciálu pre turistický ruch, kde majú všetky obce ešte veľa úloh na zlepšenie svojich pozícií v rámci regiónu.

- rokovanie so susednými obcami a dohoda na koordinovanom postupe v oblastiach spoločného záujmu aj v rámci PHSR.